

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121200358
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121200358.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. J., nar. XX.X.XXXX, bytom G. J., v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave, dieťa rodičov - matka: J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XA, M., t.č. bytom Š. XXX, U., a otec: J. J., nar. X.X.XXXX, bytom F.X. XXX/XA, M., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Michal Antal, PhD., ul. Hlavná 13, Trnava, o návrhu na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 9.2.2021, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.2.2021 sa otec ako navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne, do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej, zverí mal. H. J., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že každý páry kalendárny týždeň bude maloletý v starostlivosti matky a každý nepáry kalendárny týždeň v starostlivosti otca s termínom odovzdania maloletého dieťaťa každým z rodičov v posledný deň ich osobnej starostlivosti o 18.00 hod. pred bydliskom toho z rodičov, u ktorého osobná starostlivosť končí. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jeho osobnými vecami a riadne ho pripraviť.

2. Návrh odôvodnil tým, že v predmetnej veci bolo na jeho návrh dňa 2.2.2021 vydané neodkladné opatrenie, ktorým súd okrem iného rozhodol tak, že do právoplatného skončenia veci má prispievať na výživu mal. syna H. v sume 100,- € mesačne. Po vydaní tohto neodkladného opatrenia matka vynadala staršej dcére za to, že podpísala čestné prehlásenie (ktoré doložil súdu s podaním návrhu vo veci samej) a to takým spôsobom, že dcéra radšej odišla z domu, keďže správanie matky bolo neznesiteľné. Následne, bez akejkoľvek prípravy alebo upozornenia v priebehu jedného dňa matka presťahovala seba i maloletého H. k svojim rodičom do U.. Toto sa udialo v priebehu niekoľkých hodín pokým bol v práci. Následne mu len smskou oznámila, že maloletý už býva v U.. Uviedol, že je evidentné, že jediným motívom matky k takto urýchlenu presťahovaniu syna bolo odstrániť dôvody, pre ktoré bolo vydané neodkladné opatrenie a dosiahnuť čo najvyššie výživné. Matka absolútne neberie do úvahy záujem maloletého syna a záujem v stabilitu jeho života a bez akýchkoľvek výčitiek rozdelila súrodencov, a to z jednoduchého dôvodu, aby dosiahla čo najvyššie výživné. Ďalej uviedol, že má odôvodnenú obavu, že matka, rovnako ako to bolo od vydania rozsudku, ktorého zmenu požaduje, nebude zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť o maloletého, ale túto ponechá na starých rodičov. Ihneď ako sa dozvedel o presťahovaní snažil sa kontaktovať syna, avšak bezúspešne (matka mu zrejme nedovolila kontakt). Podarilo sa mu s ním spojiť až o niekoľko dní. Syn je evidentne z celej situácie značne nešťastný a chýba mu domov. Povedal mu, že by chcel byť s oboma rodičmi a bývať striedavo s matkou a striedavo s otcom a sestrou. Jeho hlavný záujem je, aby boli ich deti šťastné a aby netrpeli z dôvodu rozvodu manželstva a aby neboli zaťahované do sporov medzi ním a bývalou manželkou. Matke je to však zrejme jedno. Uviedol, že v konaní samom sa už nebude domáhať zverenia maloletého do spoločnej starostlivosti,

keď už nebývajú spolu, ale bude sa domáhať nariadenia striedavej osobnej starostlivosti, keď má za to, že to by bolo v najlepšom záujme maloletého. Je síce pravda, že rozvodovým rozsudkom bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, v tomto konaní však bezpochyby preukázal, že matka nikdy samostatne osobnú starostlivosť o maloletého nevykonávala, ale že starostlivosť vykonávali spoločne a častokrát ju vykonával vo väčšej miere ako matka. K odsťahovaniu matky so synom došlo až dňa 3.2.2021 - bezprostredne po prevzatí neodkladného opatrenia. Rodičovská dohoda schválená súdom teda nikdy nezodpovedala faktickému stavu, čo ale manželke zrejme vyhovovalo. Zastáva názor, že vzhľadom na vyššie uvedené je pre maloletého najvhodnejšie, aby bola zachovaná stabilita spoločnej výchovy a taktiež, aby si v čo najširšom rozsahu zachoval vzťah so svojou staršou sestrou, ktorá zostala bývať s ním. Vzhľadom na situáciu je presvedčený, že návrh je plne odôvodnený, v prospech maloletého a taký, ktorým sa dá čo najviac zachovať stabilita výchovného a rodinného prostredia pre maloletého. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vo veci 7CoP/65/2018 zo dňa 23.04.2018, ktorým súd rovnako do právoplatného skončenia veci nariadil striedavú osobnú starostlivosť.

3. K návrhu navrhovateľ pripojil rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vo veci 7CoP/65/2018 zo dňa 23.04.2018.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.(1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.(2)

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

5. Zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

6. Konanie vo veci samej prebieha na návrh otca, ktorým sa domáha zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a to tak, že súd zverí maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Uznesením zo dňa 2.2.2021 č.k. 27P/3/2021- 20 súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým znížil otcovi vyživovaciu povinnosť na sumu 100,- € mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, pričom obmedzil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia tohto konania vo veci samej.

7. Otec maloletého dieťaťa sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha dočasného zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Po oboznámení sa s návrhom a obsahom spisu mal súd za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

8. Vychádzajúc z citovaných ustanovení a tiež z obsahu spisu v prejednávanvej veci za osvedčenú treba považovať skutočnosť, že rodičia maloletého od naposledy vydaného neodkladného opatrenia zo dňa 2.2.2021 už nebývajú v spoločnej domácnosti. Matka, ktorej bol maloletý rozsudkom po rozvođe manželstva zverený do osobnej starostlivosti, sa po vydaní neodkladného opatrenia odsťahovala aj s maloletým zo spoločnej domácnosti do U. k svojim rodičom.

9. V tomto štádiu konania neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by umožňovali súdu bez vykonania ďalšieho dokazovania ustáliť, že je tu naliehavá potreba zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tak ako to otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhuje, pretože z jednotlivých návrhov vyplynulo, že vzťahy rodičov sú vážne narušené. Súd je toho názoru, že k nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom nateraz neboli osvedčené také skutočnosti, že by nebola starostlivosť o maloletého riadne zabezpečená.

10. Predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je aj vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich s výchovou maloletého dieťaťa, so školskou dochádzkou, aj s mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa. Schopnosť dohody rodičov musí súd zisťovať v rámci dokazovania v konaní o výkone rodičovských práv a povinností. Vzhľadom na faktický stav súd v súčasnosti nevidí záujem oboch rodičov na striedavej starostlivosti o dieťa. Pri striedavej osobnej starostlivosti je potrebné tiež nastaviť vhodný interval (o dĺžke osobnej starostlivosti každého z rodičov v rámci striedavej starostlivosti, t.j. od kedy do kedy budú deti u každého z rodičov), a uvedené nie je pre krátkosť času v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možné a uvedené bude predmetom rozhodovania vo veci samej. Za uvedeným účelom bude potrebné súdom v konaní vo veci samej riadne prešetriť pomery dieťaťa a rodičov, zistiť praktické súvislosti spojené s týmto spôsobom osobnej starostlivosti (presun osobných vecí dieťaťa z domácnosti jedného rodiča do domácnosti druhého rodiča, vybavenie oboch domácností, bytovú situáciu obidvoch rodičov, pracovný čas rodičov, ich možnosti venovať sa dieťaťu, atď.), zisťovať citové väzby dieťaťa k rodičom, posúdiť vhodnosť striedavej starostlivosti rodičov o dieťa vzhľadom na jeho vek a podľa možnosti ho za týmto účelom vypočuť, či v krajnom prípade nariadiť znalecké dokazovanie (ak to bude situácia vyžadovať). Súd má za to, že otcom nebola preukázaná základná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to nevyhnutnosť úpravy daných pomerov a naliehavá potreba zákroku zo strany súdu.

11. S poukazom na vyššie uvedené má súd za to, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď otec žiada dočasne zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, nemožno vyhovieť, preto návrh zamietol. O zmene úpravy výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu na základe návrhu otca bude súd rozhodovať po vykonaní potrebného dokazovania v rámci konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

V období od 19.01.2021 do 28.02.2021 lehoty na podanie odvolania neplynú (§ 8 písm. a) zák. č. 62/2020 Z. z.).